

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบวัดก่อนและหลังการทดลองสองกลุ่ม (pretest posttest two group design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและระดับความดันโลหิต ของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลโนสต นครหลวงเวียงจันทน์ สามารถรักษาเชิงปริมาณได้ดี แต่ในเชิงคุณภาพ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัย ได้นำทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อควบคุมระดับความดันโลหิตโดยการสอน การซึ่งแนะนำ การสนับสนุน และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

ตาราง 5 การออกแบบการวิจัย

ระยะเวลา (สัปดาห์)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
กลุ่มทดลอง	O_1	X_1										O_2
		$X_{3.1}$	$X_{4.2} \longleftrightarrow X_{4.2}$		$X_{3.2}$			$X_{2.2}$				
			$X_{4.1}$									$X_{2.1}$
กลุ่มควบคุม		O_3										O_4

หมายเหตุ:

O_1, O_3 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลองและวัดระดับความดันโลหิต

O_2, O_4 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลองและวัดระดับความดันโลหิต

X_1 หมายถึง กิจกรรมการสอน

$X_{2.1}$ หมายถึง กิจกรรมการซึ่งแนะนำเป็นรายกลุ่ม

$X_{2.2}$ หมายถึง กิจกรรมการซึ่งแนะนำ

$X_{3.1}$ หมายถึง กิจกรรมการสนับสนุนโดยบุคคลตัวแทน

- $X_{3,2}$ หมายถึง กิจกรรมการสนับสนุนโดยการกระตุ้นเตือนทางโทรศัพท์
 $X_{4,1}$ หมายถึง กิจกรรมการสร้างสิ่งแวดล้อมโดยการพูดคุย
 $X_{4,2}$ หมายถึง กิจกรรมการสร้างสิ่งแวดล้อมโดยการเยี่ยมบ้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูง ที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกห้าใจและหลอดเลือดในพยาบาลโนสต นครหลวงเวียงจันทน์ ในปี พ.ศ. 2556

กลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดโดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณจากค่าขนาดอิทธิพลของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มของ Polit and Hungler (1987 อ้างอิงใน บุญใจ ศรีสติย์นรากูรา, 2553, หน้า 563) เพื่อควบคุม type II error ได้กำหนดค่า estimated effect แบบมีจำนวนมากและเท่ากัน (large n, equal n) ที่ระดับ = 0.8 กำหนด效值 = 0.05 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 25 คน กลุ่มตัวอย่างห้าใจจำนวน 50 คน

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกจากประชาชนที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกห้าใจและหลอดเลือด ในพยาบาลโนสต ตามคุณลักษณะที่กำหนดได้

คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์คัดเข้า

1. มีอายุอยู่ในช่วง 40-60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง
2. ผู้ป่วยต้องได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงระหว่าง 2-5 ปี
3. ได้รับการรักษาด้วยยาควบคุมความดันโลหิตสูง มีระดับความดันโลหิตมากกว่า 140/90 มิลลิเมตรปอร์อท

4. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ยาลดความดันโลหิตในระหว่างการทดลอง
5. ไม่มีภาวะแทรกซ้อน
6. มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ไม่มีปัญหาที่มีอุปสรรคต่อกระบวนการคิด การจำ และ

การถามตอบ

7. สามารถเขียน และอ่านหนังสือได้หรือมีบุคคลที่สามารถเขียนได้ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้ที่ให้การดูแลผู้ป่วย อ่านออกเขียนได้
8. มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยดังต่อไปนี้

เกณฑ์คัดออก

1. ไม่มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย
2. มีการเปลี่ยนยาระหว่างการทดลอง
3. มีภาวะแทรกซ้อนระหว่างดำเนินการทดลอง
4. ไม่มีความสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้

เพื่อให้ลักษณะกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีลักษณะใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยเลือกหั้งสองกลุ่มให้มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ เพศเดียวกัน อายุห่างกันไม่เกิน 5 ปี ระดับการศึกษาเท่ากัน ระยะเวลาของการเป็นโรคห่างกันไม่เกิน 3 ปี โดยกลุ่มทดลองจะได้รับโปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ควบคู่ไปกับการได้รับการรักษาดูแลตามปกติ จากโรงพยาบาล สำหรับกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติของโรงพยาบาลให้สอดเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากทฤษฎีการดูแลตนเองตามภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพของโอลิเวิ่ม และจากการบทหวานวรรณกรรม ประกอบด้วย

1.1.1 ตอนที่ 1 การสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ ค่าใช้จ่ายในการรักษา อายุที่เริ่มเป็นโรคความดันโลหิตสูง ระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ มีสมาชิกในครอบครัวป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงหรือไม่ การได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง ระดับความดันโลหิต และอาการของโรคความดันโลหิตสูง

1.1.2 ตอนที่ 2 การสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง เมื่อมีภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ เมื่อป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง ประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ ด้านการแสดงอาการ แสดงความซวยเหลือ จำนวน 11 ข้อ ด้านการระมัดระวังผลของพยาธิสภาพ จำนวน 7 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามแผนการรักษา จำนวน 6 ข้อ ด้านการป้องกันความไม่สุขสบายจากผลข้างเคียงของ การรักษา จำนวน 3 ข้อ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จำนวน 4 ข้อ ด้านการมีสีวิตอยู่กับโรคและการรักษา จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งหมด 37 ข้อ โดยสร้างจากทฤษฎีการดูแลตนเองของโอลิเวิ่ม

ลักษณะคำถ้ามเป็นมาตราส่วนประกอบด้วยค่า 5 ระดับ ดังนี้
 เป็นจริงมากที่สุด หมายถึง ท่านมีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนั้น 6-7 วัน/สัปดาห์
 เป็นจริงมาก หมายถึง ท่านมีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนั้น 4-5 วัน/สัปดาห์
 เป็นจริงปานกลาง หมายถึง ท่านมีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนั้น 2-3 วัน/สัปดาห์
 เป็นจริงน้อย หมายถึง ท่านมีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนั้น 1-2 วัน/สัปดาห์
 เป็นจริงน้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีการปฏิบัติกิจกรรมในข้อนั้นนานๆ ครั้ง หรือ
 'ไม่ได้ปฏิบัติ'

ลักษณะข้อความเป็นทางบวกและลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ ดังนี้

ลักษณะเป็นบวก	ลักษณะเป็นลบ
เป็นจริงมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง จากคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ โดยใช้ค่าพิสัย หารด้วยจำนวนชั้น = (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด) (บุญชุม ศรีสะอด, 2541, หน้า 80-82) ดังนี้

ระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	มีคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.80 คะแนน
ระดับน้อย	หมายถึง	มีคะแนนระหว่าง 1.81 – 2.60 คะแนน
ระดับปานกลาง	หมายถึง	มีคะแนนระหว่าง 2.61 – 3.40 คะแนน
ระดับมาก	หมายถึง	มีคะแนนระหว่าง 3.41 – 4.20 คะแนน
ระดับมากที่สุด	หมายถึง	มีคะแนนระหว่าง 4.21 – 5.00 คะแนน

1.2 แบบรวมระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง เป็นแบบรวมรวมความดันโลหิตซีสโตริกและไดเออสลิกก่อนและหลังทดลอง โดยใช้เครื่องวัดความดันโลหิต ที่ได้รับการตรวจมาตรฐานจากโรงพยาบาลโนสต และใช้เครื่องวัดเดียวตลอดการวิจัย

2. เครื่องมือดำเนินการวิจัย คือ โปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ประกอบด้วย 4 วิธี คือ การสอน การเขียน การสนับสนุนและสร้างสิ่งแวดล้อม ใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยการจัดโปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนแก่กลุ่มทดลอง โดยใช้ทั้งสถานที่ของโรงพยาบาลโนสต และที่บ้านของผู้ป่วย ดังนี้

2.1 การสอน หมายถึง กิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง กลุ่มทดลอง โดยผู้วิจัยที่เป็นพยาบาลในหัวข้อเกี่ยวกับ ความรู้เรื่องโรคดันโลหิตสูง บรรยาย เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การผ่อนความเครียด การงดหรือลดปริมาณ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการสาซิคการยืดเหยียด กล้ามเนื้อ และ การจัดการกับความเครียด โดยใช้สถานที่ของโรงพยาบาลให้สอด ระยะเวลาการสอน 90 นาที

2.2 การชี้แนะ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้วิจัยให้การแนะนำในการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย ความดันโลหิตสูงกลุ่มทดลอง โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การให้คำ ชี้แนะในโปรแกรมนี้มี 2 ครั้ง ครั้งละ 15-30 นาที โดยใช้สถานที่ของโรงพยาบาลให้สอด

2.3 การสนับสนุน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้วิจัยส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเอง ดำเนินการแก่ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงกลุ่มทดลอง โดยให้ผู้ที่สามารถควบคุมความดันโลหิตให้อยู่ ในระดับปกติได้ มาพูดคุยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ในการดูแลตนเองให้แก่ ผู้ป่วยและญาติ และพยาบาลช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยเห็นคุณค่าและความสามารถในตัวเอง การให้ การสนับสนุนในโปรแกรมนี้มี 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการสนับสนุนโดยบุคคลตนแบบในวันที่มีการสอน ใช้ระยะเวลา 30 นาที และครั้งที่ 2 เป็นการสนับสนุนทางโทรศัพท์ คนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 10-15 นาที

2.4 การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้วิจัยส่งเสริมแรงจูงใจ ให้กับกลุ่มทดลองในการจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน และนอกบ้านให้มีความเหมาะสมในการ ออกกำลังกาย การส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมให้ผู้ป่วยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและ เพื่อนบ้าน มีการเรียนรู้จากบุคคลอื่นในการนำมารวบรวมเพื่อการปรับพฤติกรรมการดูแลตนเอง การสร้างสิ่งแวดล้อมในโปรแกรมนี้มี 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการพูดคุยถึงการสร้างสิ่งแวดล้อม ที่เหมาะสมในวันที่มีการสอน ใช้ระยะเวลา 20 นาที และครั้งที่ 2 เป็นการสร้างสิ่งแวดล้อม โดยการเยี่ยมบ้าน คนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 30-45 นาที

เครื่องมือกับการวิจัย เป็นการให้ผู้ป่วยบันทึกการรับประทานอาหารและการ ออกกำลังกาย ลงในตารางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในเรื่องของการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และระดับความดันโลหิตหรืออาการผิดปกติของผู้ป่วยในแต่ละวัน โดยให้ผู้ป่วยบันทึกสัปดาห์ละ 1-2 วัน

แผนการดำเนินโปรแกรมการตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลองและหลังการทดลองด้วยตนเองโดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการคัดกรุ่นตัวอย่างโดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ป่วยความดันโลหิตสูงเข้าร่วมงานวิจัยโดยดูจากคุณสมบัติเกณฑ์คัดเข้าของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ทำการนัดหมายวันและเวลา

1.2 จัดเตรียมความพร้อมของผู้วิจัยจัดเตรียมสถานที่และเอกสารต่างๆ ที่จะใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย คำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง แบบบันทึกการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และระดับความดันโลหิตหรืออาการผิดปกติของผู้ป่วย

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

โปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ โดยแบ่งเป็น 4 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 สัปดาห์ที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการพยาบาลที่ห้องประชุมแผนกผู้ป่วยนักหัวใจและหลอดเลือดในพยาบาลโน舍ส ชีแจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการ ระยะเวลา

1. เก็บข้อมูลก่อนการทดลองโดยการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามและวัดระดับความดันโลหิต

2. ดำเนินการจัดกิจกรรม 4 ประเภท ได้แก่ 1) การให้ความรู้โดยการบรรยายแบบกลุ่มใหญ่แก่ผู้ป่วยและญาติ เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การผ่อนคลายเครียด การดื่มน้ำลดปริมาณการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และมีการสาธิตการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ และการจัดการกับความเครียดด้วยหลังจากนั้น แจกสมุดบันทึกการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และ อาการผิดปกติ ตลอดจนแนะนำวิธีการบันทึกลงในตาราง ด้วย 2) การสนับสนุน โดยเชิญบุคคลต้นแบบที่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้ มาพูดคุยกับผู้ป่วยและญาติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ และเป็นการส่งเสริมให้กำลังในการดูแลตนเองแก่ผู้ป่วย และ 3) การสร้างสิ่งแวดล้อมในการดูแลตนเองที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วย เกิดความรู้ในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมของตนเองโดยการบรรยายพร้อมภาพประภาพ และ 4) การซึ่งแนะนำเป็นรายกลุ่ม

ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 2-4

ดำเนินการโดยการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยกลุ่มทดลองเป็นรายบุคคล คนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามให้คำแนะนำการปฏิบัติการดูแลตนเองและแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกเครื่องมือ กำกับการทดลอง และเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม โดยร่วมกันค้นหาแหล่งประ夷ชน์ต่างๆ ในด้านการออกกำลังกาย ช่วยกันจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้านและนอกบ้านให้มีความเหมาะสม แหล่งอาหารจากพื้นบ้านในการประกอบอาหาร การส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อนบ้าน การพูดคุยให้กำลังใจตลอดจนวิธีจัดการกับความเครียด และการรับประทานยาในแต่ละวัน

ครั้งที่ 3 สัปดาห์ที่ 6

จัดกิจกรรมการสนับสนุนทางโทรศัพท์เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้ป่วยความดัน โลหิตสูงกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยโทรศัพท์หากผู้ป่วยคนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 10-15 นาที เป็นการพูดคุยให้ผู้ป่วยมีการปฏิบัติการดูแลตนเองในเรื่องของการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการกับความเครียด การรับประทานยา และการมาตรวจตามนัด

ครั้งที่ 4 สัปดาห์ที่ 9

ดำเนินการที่โรงพยาบาลโนสต จัดกิจกรรมการซีเนะ เพื่อให้ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง กลุ่มทดลองได้มีการค้นหาปัญหาในส่วนที่ยังปฏิบัติการดูแลตนเองยังไม่ได้หรือได้ยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลและรายบุคคลแก่ผู้ป่วยและญาติ ตามปัญหาของผู้ป่วย แต่ละรายในวิถีชีวิตแต่ละด้าน ส่งเสริมให้ผู้ป่วยเห็นคุณค่าในตัวเองโดยการให้กำลังใจ

3. ขั้นประเมินผลการทดลอง

สัปดาห์ที่ 12 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง เพื่อนำมาประเมินพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงหลังจากได้เข้าร่วมโปรแกรมการพยาบาลตามระบบของผู้วิจัย โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง และวัดระดับความดันโลหิต

กลุ่มควบคุม มีการดำเนินการ ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1

ดำเนินการแผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด โรงพยาบาลโนสต เก็บข้อมูล ก่อนการทดลอง โดยให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง และวัดระดับความดันโลหิต

สัปดาห์ที่ 12

ดำเนินการแผนผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด โรงพยาบาลโนนไทย เก็บข้อมูล หลังการทดลอง โดยให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง และวัดความดันโลหิตช้า

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งข้อมูลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นำข้อมูลไปวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเครื่องมือเก็บรวมข้อมูล และเครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจากประเทศไทยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลโรคความดันโลหิตสูง 3 ท่าน และพยาบาลวิชาชีพที่เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยความดันโลหิตสูง 2 ท่าน เครื่องมือการเก็บรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง ผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index CVI) ได้ค่า CVI = 0.98 说明โปรแกรมการพยาบาล แบบสนับสนุนและให้ความรู้ และเครื่องมือกำกับการทดลอง ได้ค่า CVI = 1

2. หลังจากปรับเครื่องมือวิจัย ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเองไปทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) กับผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่โรงพยาบาลมิตรภาพ นครหลวง เวียงจันทน์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยแล้วทำเครื่องหมายลงในช่องที่ผู้ป่วยตอบ ส่วนโปรแกรมการพยาบาล ผู้วิจัยได้นำไปอ่านให้ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงฟัง จำนวน 3 คน และเครื่องมือกำกับการทดลองได้นำไปอ่านให้ผู้ป่วยฟังแล้วถามถึงความเข้าใจของผู้ป่วยในการบันทึก จำนวน 3 คน และได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเที่ยงด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa ของครอนบาก (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.70 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรึกษาอาจารย์ และได้มีการปรับแก้เนื้อหาของข้อคำถามที่ยังไม่เหมาะสม ก่อนนำไปดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหัวนังสือแนะนำตัวขออนุญาต ดำเนินการวิจัยจากบ้านพิทิพยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลโนสต เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาต เก็บข้อมูลจากผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ที่แผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด
2. ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงาน และพยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบแผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด
3. ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อผู้ป่วยความดันโลหิตสูง จากเลขทะเบียนผู้ป่วยที่มาตรวจรักษา โรคความดันโลหิตสูงที่แผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด ปี พ.ศ. 2556 โดยการคัดเลือกผู้ป่วย ให้ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 50 คน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน โดยจับคู่ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันในด้านของเพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาของโรค ยาที่ได้รับในการรักษา
4. ทำการนัดหมายวันและเวลา โดยพยาบาลที่แผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือด เป็นผู้นัดหมาย
5. เตรียมสถานที่จัดกิจกรรมให้พร้อม
6. จัดประชุมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการทำวิจัยและรวบรวมข้อมูล
7. เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการดูแลตนเอง และวัดระดับความดันโลหิตของ ทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนการทดลอง
8. ผู้วิจัยดำเนินการให้การพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้กับกลุ่มทดลอง กระทำ ทั้งแบบรายกลุ่ม รายบุคคล ใช้สถานทั่งโรงพยาบาลโนสต ที่บ้านของผู้ป่วย เป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติจากโรงพยาบาลโนสต เป็นเวลา 12 สัปดาห์
9. เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการดูแลตนเอง และวัดระดับความดันโลหิตของ ทั้ง 2 กลุ่ม หลังการทดลอง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการภายหลังการได้รับอนุมัติจากบังคับผู้อธิการและมหาวิทยาลัย
นเรศวร
2. ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในมนตรีชีวะ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการแห่งชาติด้านจรรยาบรรณสำหรับการค้นคว้า
วิทยาศาสตร์ สถาบันมะสุ สปป. ลาว
4. กลุ่มตัวอย่างทุกคนจะได้รับการแจ้งให้ทราบว่า ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับผลของ
การพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้
5. หากกลุ่มตัวอย่างสนใจจะต้องเขียนใบยินยอมก่อนเข้าร่วมโครงการ และกลุ่มตัวอย่าง
สามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ทุกเวลาโดยไม่มีผลกระทบต่อการการรักษาพยาบาล
6. การรวบรวมข้อมูลและการเสนอข้อมูลจะไม่มีการเสนอชื่อของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย
จะเสนอผลในภาพรวม เมื่อสำเร็จการวิจัยและได้รับผลของการทดลองแล้ว ผู้วิจัยจะนำไปแพร่รวม
การพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ไปดำเนินกับกลุ่มควบคุมตัวอย่างเพื่อให้เกิดความ
เท่าเทียมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาจัดกร桦ทำในโปรแกรม
สำเร็จวุป และทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยหาความถี่ ร้อยละ
2. เปรียบเทียบความเท่าเทียมกันของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและระดับความดัน
โลหิต เนลลี 2 ครั้ง โดยใช้ Independent T-test
3. พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงแยกเป็นกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ก่อนและ
หลังการทดลองของแต่ละกลุ่ม และระดับความดันโลหิตก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
โดยใช้ Paired T-test
5. เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
หลังการทดลองของผู้ป่วยความดันโลหิตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ Independent
T-test